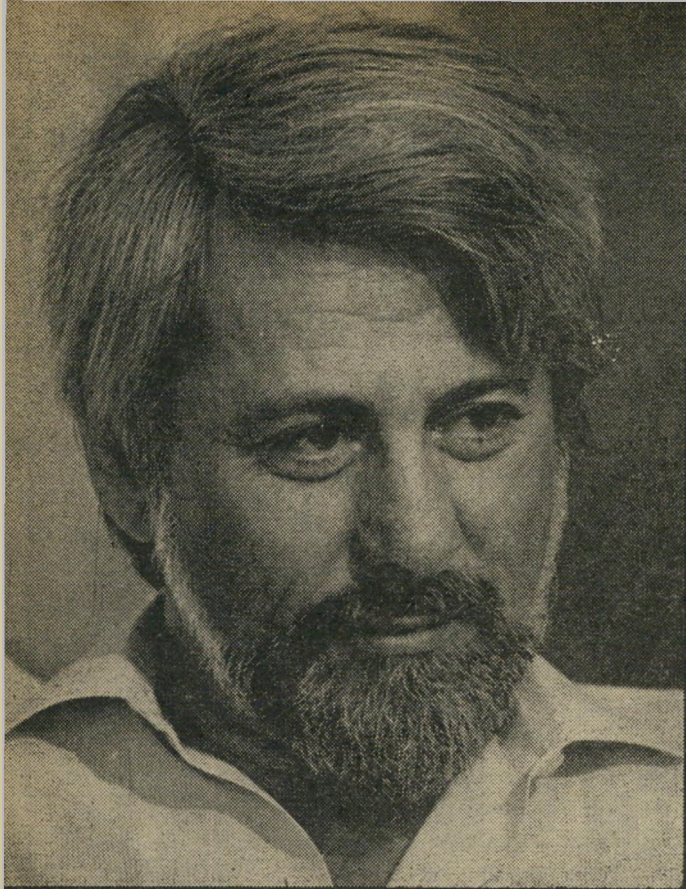


"ספגנו מכה... המערכה המכרעת לפנינו..."

נדבר בלויות



והתווית השמאלית הפריעה להם. לכן פשוט סירבו להצביע בעד רשימת "מרי וחזית השמאל".

הם לא עברו לרשימה אחרת. רשימת "מוקד" קיבלה פחות, בשברי אחוזים, מכפי שקיבלה מק"ל לבדה לפני ארבע שנים. הפנתרים לא ינקו את קולותיהם מאיתנו — כי פשוט לא היו לנו (לצערנו) קולות בשכונות-העוני ובשכונות-המצוקה. אזהרינו פשוט הכריזו על שביתה איקומת. שביתה של הימנעות.



עכשיו מתחיל הקרב בזירה העיקרית. הבחירות לכנסת. אנחנו נכנסים למאבק זה למחרת המכה. סצוטים, אך בראש מורם. אומרים שמתנפסים בשטח גדלים חדשים יותר. זה נכון. דגלנו מרופט. קרוע. מלוכלך — כדגלה של יחידה קרבית שעברה מערכות רבות. דגל שבק בו בוץ הקרבות, שנקרע עלידי רסיסי פגזים. לא, זה אינו דגל חדש ומבריק. דווקא לכן אנחנו מתגאים בו.

מאחורי דגל זה — דיגלה של תנועת העולם הזה — כוח חדש, שהפך לדגל תנועת המרי, אנו נכנסים לקרב, בתנאים הקשים ביותר, באווירה עוינת. מה מונח על כף המאזניים?

בארבע השנים הבאות יוכרע, קרוב לוודאי, גורל המדינה: אם תהיה אימפריה קולוניאלית יהודית, תחיה על חרבה והמקיימת בתוכה אי-צדק משווע ומתרחב — או מדינה מתקדמת, הומאניסטית, הפועלת למען השלום והמקיימת בגבולותיה ערכי יסוד של דמוקרטיה וצדק.

בכנסת הבאה יפעלו גדולי התחתים של "ארץ ישראל השלמה" — אריק שרון ועוזר ויצמן, אברהם יופה ומשה דיין, מנחם בגין ושמואל תמיר, גולדה מאיר ותסדיה. ביניהם יתנהל הוויכוח. הם יתחרו ביניהם.

מי יעמוד מולם? מי ינהל את המאבק נגד אריות-הסיפוח?

מי ישתמש בכל האפשרויות הפרלמנטריות כדי לעצור את ההידרדרות ולהשיב מילחמה שצרה?

מי יילחם נגד השחיתות, אחרי ש"המרכז החופשי" נטש את המערכה?

מול תוכנית-הסיפוח, מול קנוניות בדר-עופר של מחר, מול התעללות נוספת של הכפייה הדתית — מי ינהל את המאבק הממשי בשדה-הקרב הפרלמנטרי? זוהי השאלה המכרעת.

סיעתנו ניהלה מאבק זה במשך שמונה שנים. באופן עקיב, נמרץ ועקיב. ללא סטייה, ללא הפסקה אף של יום אחד. ידידים ויריבים מודים בכושרה. גולדה מאיר חלקה לה את המתמאה העליונה. היא הכריזה מעל דוכן הכנסת שהיא "תעלה על באריקות" כדי להוציא את סיעתנו מן הכנסת.

אין תחליף למרי. לא מבחינת הכושר. לא מבחינת הנסיון. לא מבחינת העיקביות. לא מבחינת הדבקות במשימה.

אין תחליף למרי. **כנסת בלי סיעה זו — בארבע השנים הגורדיות הבאות — איך היא תיראה?**



נדבר גלויות.

סכנה זו קיימת עכשיו.

חלומה של גולדה מאיר עקוב להתגשם.

זה תלוי עכשיו בך, כך ובידידיך.

אנחנו זקוקים עכשיו לכל אדם, המסוגל והמוכן לעזור. אנחנו זקוקים לכל לירה, שתגביר את כוחנו לנהל את המאבק.

עכשיו קיימים תנאים חדשים. הזירה היא שונה, וההרכב שונה. אנחנו נכנסים לזירת הבחירות לכנסת תחת דגלנו העצמאי, ללא תווית אידיאולוגית.

כפי שפעלנו — נפעל, ביתר מרץ וביתר יעילות. מה שעשינו להם

אתמוד — נעשה להם מחר. ויותר.

ללא רתיעה. ללא סטייה. ללא לאות.

מילאנו את התחייבותנו בעבר. איש לא היה צריך להתחרט אף פעם את

על כך שהצביעו בעדנו בפעם שעברה. איש לא היה צריך להתבייש בסיעתו בכנסת.

מצביעי איוו מפלגה אחרת יכולים להתסאר בכך?

מי שרוצה בסיעה כזאת, בסיעה זאת, יצטרף — למחנה עכשיו. ההכרעה

קרובה. אין איש מיותר, אין שעה מיותרת.



אדם נבחן ביום כישלון. גם תנועה של בני-

אדם רבים. זהו מילחמה. זהו שעתנו. זהו שעתנו.

תהיה נא שעה זו, שעת כישלוננו, שעי-

תנו היפה ביותר.

7

ספגנו מכה. מכה קשה ומכאיבה.

כוחנו בהסתדרות ירד. לא רק כוחנו באחוזים, אלא גם במיספרים מוחלטים. כמה אלפי אנשים, שנתנו לנו את קולם בבחירות בהסתדרות בי-1969, לא הצביעו בעדנו הפעם.

אין טעם לטשטש עובדה זו, או את משמעותה.

לא הפסדנו את המילחמה. אבל הפסדנו קרב חשוב. ולפסד זה יש השלכות חמורות לגבי מחר. השלכות החורגות בהרבה מענייניו האישיים של מישהו מאיתנו.



קל להיות חזקים ביום ניצחון. קשה להיות חזקים ביום מפלה. **הבה, נהיה חזקים.**

חייל טוב, הסופג מכה בשדה, עושה קודם כל הערכת-מצב. הוא מנסה לאתר את מוקדי הכישלון, כדי להפיק את הלקח, לתקן את הטעות, ולצאת בתנופה רבה יותר, ובהחלטה נחושה יותר, לקרב הבא.

וכך ננהג.

מה קרה לנו? מדוע נטשו אותנו כמה אלפי בוחרים בהסתדרות?

דומני שיותר לי לומר: לא מפני שאיכזבנו אותם.

אין הבטחה אחת שהבטחנו, שלא קיימנו אותה במלואה.

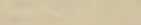
הבטחנו להילחם, ונידחמנו ללא לאות.

הבטחנו לעבוד קשה, ועבדנו קשה.

הבטחנו שלא יפחידו אותנו ולא יקנו אותנו. קיימנו.

הבטחנו שלא נצטרף למימסד ולא נהיה מימסד. לא הפרנו הבטחה זו.

אם כן, מה קרה?



דומני שהסיבה הראשונה היא שפשוט לא הצלחנו להחזיר לתודעת אוהדינו

את חשיבות המאבק בהסתדרות.

אין אנו "מיפלגה", שיש לה פונקציונרים ומנגנונים, והיא יכולה לגייס את

חבריה כשם שמטכ"ל מגייס את חייליו. לא הוצאנו ביום הבחירות מאה אלף איש

בשכר, כפי שעשה המערך. לא יכולנו אף להפעיל את המשמעת המיפלגתית כפי

שעשתה מיפלגה ותיקה ומסורתית כמו מק"ל.

אנחנו פונים אל אנשים בני-חורין, בתי-מוסר, שאינם נשמעים

לפקודה ואינם מקבלים הוראות. כאשר הם מושתכנעים שחדר השוב,

הם מתגייסים ובאים. כאשר אינם מושתכנעים, הם נשארים בבית.

בפעם הראשונה בי-1965, ובשתי מערכות בי-1969, נתנו אנשים אלה דוגמה מזהירה

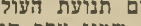
של היחלשות ציבורית. דוגמה מחממת את הלב. הם עשו היסטוריה. הם הוכיחו

שגם בחברה שבה שוקעים הערכים ומתה ההתנדבות, מוכנים רבים להיות שונים.

זה לא קרה בשבוע שעבר. אלפים מאוהדינו באו והצביעו, אך אלפים אחרים נשארו

בבית. הם חשבו שאין זה מאבק חשוב.

לדעתך, הם טעו. אבל אנחנו אשמים בטעות זו. ועל כך נענשנו.



הסיבה השנייה נוגעת לתדמית הרשימה שהתייצבה בבחירות

בהסתדרות.

שלוש פעמים הלכנו לקלפי בשם תנועת העולם הזה — כוח חדש, והשגנו מה

שהשגנו. הפעם לא רק ששינינו את שמונו ערב הבחירות, אלא גם כרתנו ברית עם

גורמים בעלי זהות אידיאולוגית אחרת.

כל זה נעשה ברצון הטוב ביותר. רצינו לאחד. רצינו לדבר מה

שניתן לדבר.

אמרנו: נתעלם מתוויות, נלך יחד עם מי שתומך בתוכניתנו לשינוי פני ההסתדרות

והחברה.

תנועת העולם הזה — כוח חדש סירבה במשך כל השנים לשבץ את עצמה

בשמאל או בימין, להדביק לעצמה תו אידיאולוגי כלשהו. אמרנו: נתאחד סביב

הצעות מעשיות לשינויים מעשיים, ולא סביב סיסמאות ואיזמים. קו זה זכה באישור

הבוחרים פעם אחרי פעם.

לא פטינו מן הקו הזה גם הפעם. תנועתנו לא השתנתה במאומה.

החלפנו את שמה למרי, כדי לקרב אליה חוגים ואנשים ששם השבועון הפריע

להם. ויתרנו על שם שהיה יקר לנו, כדי להרחיב ולקרב.

כרתנו ברית עם קבוצות נוספות, שהתאחדו ב"חזית השמאל". הדבר לא הביא

לשום שינוי במהותנו ובהשקפותינו. להיפך, שמרנו על הפרדה ברורה גם בשם

הרשימה המשותפת. הלכנו בדרך זו כדי לפתוח בתהליך של התלכדות, שתכנס ברבות

הימים את כל מחנה השלום, הדמוקרטיה והצדק הסוציאלי תחת גג פוליטי אחד.

ברור לי עתה שרבים מאוהדינו לא קיבלו את הדרכים כך, ודא

הסכימו למהלך זה. אוהדים אלה אינם מגדירים את עצמם כ"שמאליים",